

Waar christenen worden vervolgd, lopen ook niet-gelovigen gevaar. ‘Ze kunnen zelfs de doodstraf krijgen’

Achtergrondartikel uit het ND, door [Hilbert Meijer](#), woensdag 17 januari 2024

Open Doors komt op voor vervolgte christenen en het Humanistisch Verbond voor onderdrukte niet-religieuzen. Dat lijken verschillende groepen, maar dwarsgezet worden ze in vrijwel dezelfde landen. Dus sloten de belangenclubs een ‘gelegenheidssamenwerking’.

Op zondagmorgen gaat een vrouw in India naar de houten kerk. Beeld Open Doors

De wereldkaarten die Open Doors en het Humanistisch Verbond vandaag elk presenteren, lijken sterk op elkaar. De landen die op de kaart van Open Doors rood kleuren vanwege de onderdrukking van christenen, zijn veelal ook de landen waar niet-gelovigen hun leven niet zeker zijn. De landen die bij Open Doors in de top-tien staan, zijn ook de zorg van het Humanistisch Verbond. Het Afrikaanse continent springt eruit, evenals de landen in het Midden-Oosten. En China en Noord-Korea.

Dat hun kaarten op elkaar lijken, is geen toeval, zegt Robbert Bodegraven, directeur van het Humanistisch Verbond. ‘De rode gebieden op beide kaarten zijn voornamelijk landen met een staatsgodsdienst.

Veelal gaat het om islamitische landen en worden er geen andere godsdiensten geaccepteerd. Daar worden christenen vervolgd, maar wordt het hebben van géén godsdienst als een nog veel zwaarder vergrijp gezien. Dat zie je in landen als Afghanistan, Iran, Saoedi-Arabië en Mauritanië. Vanuit een politieke ideologie wordt een religie daar gebruikt om mensen te onderdrukken.’

‘Het gaat om regimes waar de basisrechten van mensen niet gerespecteerd worden’, vult Open Doors-directeur Maarten Dees aan. ‘Het zijn autocratische regimes, waar veel geweld is tegen minderheden.’ ‘Wat ons bindt, is dat we beide staan voor recht op vrijheid van religie en levensovertuiging’, zegt Bodegraven.

Hij spreekt van een belangrijk mensenrecht, dat is vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, en in de Europese en Nederlandse wetgeving. ‘We vinden elkaar natuurlijk op het grondvlak van mensenrechten, maar daar geven we allebei onze eigen kleur aan’, zegt Dees, die van een ‘gelegenheidssamenwerking’ spreekt. ‘Het Humanistisch Verbond benadrukt het recht om niet te geloven, Open Doors juist het recht om wél te geloven.’

goedkope kritiek

Open Doors krijgt wel eens het verwijt dat de organisatie alleen opkomt voor christenen. Maar dat noemt Dees 'goedkope kritiek'. 'In elk rapport van elk land dat we maken staat een paragraaf hoe het is gesteld met andere minderheden. We proberen een breed beeld te schetsen: wat zijn de vervolgingsmechanismen in een land en wie heeft daar last van? Natuurlijk, onze focus is vervolgte christenen.'

Dees ziet dat religieus geïnspireerd geweld nogal eens wordt weggeredeneerd als een etnisch conflict, zoals in Nigeria. 'Wij willen niet in die valkuil trappen', zegt hij. 'Natuurlijk is niet al het geweld het gevolg van christenvervolging. Maar bij de incidenten die we beschrijven proberen we te bewijzen dat het gaat om geweld dat expliciet is gericht tegen christenen.' Christenen zijn volgens Dees vaak 'soft targets'- makkelijke doelwitten. 'Dat komt doordat ze iets laten zien van wat de Here Jezus deed, namelijk vergevingsgezind zijn en je leven opofferen voor anderen. Daar maak je jezelf uitermate kwetsbaar mee.'

Robbert Bodegraven, directeur Humanistisch Verbond - beeld Lotte Dale

Robbert Bodegraven, directeur van het Humanistisch Verbond, benadrukt dat niet-gelovigen in tal van landen het ook heel zwaar te verduren hebben. 'Niet-gelovigen worden zonder vorm van proces gevangen gezet en in de ergste gevallen kunnen ze zelfs de doodstraf krijgen. Dat gebeurt vooral in landen waar blasfemie of geloofsafval geldt als een doodzonde. Dat gevaar is er voor christenen en mensen die een andere niet-dominante religie aanhangen, en mensen die zich als humanist of atheïst profileren.'

Het aantal niet-religieuzen groeit wereldwijd, stelt het Humanistisch Verbond. Maar dat betekent niet dat niet-gelovigen het makkelijker krijgen, zegt Bodegraven. 'Want er zijn ook tegenbewegingen, waardoor de druk toeneemt op mensen die geen religie aanhangen.' Wat daarbij niet meewerkt, is dat wereldwijd de steun voor democratische staatsvormen afneemt, zegt hij. 'Democratieën zijn geen garantie, maar maken de kans op vervolging van niet-religieuzen wel kleiner.'

Opvallend is dat ook enkele westerse landen, zoals Duitsland, op de kaart van het Humanistisch Verbond in de gevarenzone zitten. Dat komt doordat in die landen kerk en staat met elkaar verweven zijn, verklaart Bodegraven. Zo profiteren volgens Bodegraven in Duitsland rooms-katholieke en protestantse kerken, scholen en zorginstellingen van (belasting)voordelen, waar niet-religieuzen geen aanspraak op kunnen maken.

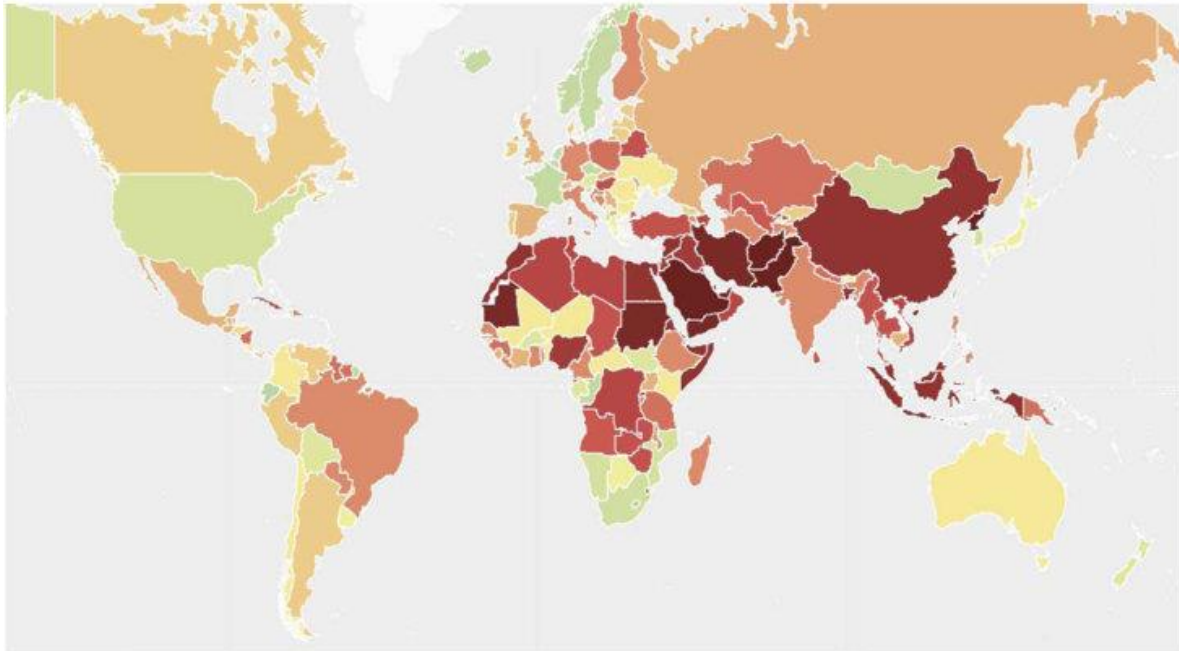
In Nederland is het volgens Bodegraven, vergeleken met de situatie wereldwijd, 'buitengewoon goed' gesteld met de ruimte voor humanisten en niet-religieuzen.

'We voeren de lijstjes aan met goede voorbeelden. Maar dat is geen vaststaand gegeven, we zullen ook hier alert moeten blijven.'

rapport Humanistisch Verbond

HOEVEEL VRIJHEID HEBBEN HUMANISTEN EN MENSEN DIE NIET GELOVEN?

Ook mensen die niet godsdienstig zijn, hebben in tal van landen te maken met discriminatie en uitsluiting. Vooral in landen waar het verplicht is om religieus te zijn hebben atheïsten en andere niet-religieuzen het zwaar, blijkt uit het rapport Freedom of Thought van het Humanistisch Verbond dat de situatie van niet-religieuzen wereldwijd in beeld brengt. Het rapport wordt vandaag in Den Haag gepresenteerd, tegelijk met de jaarlijkse Ranglijst Christenvervolging van Open Doers. In 186 landen worden niet-religieuzen ‘in bepaalde mate’ gediscrimineerd. In ten minste elf landen hebben niet-religieuzen te maken met intimidatie en geweld, en godslastering is een strafbaar feit in ten minste 87 landen. Het rapport van het Humanistisch Verbond richt zich op discriminatie door overheden, die door middel van bijvoorbeeld wetten de vrijheid van denken, geloven en meningsuiting inperken.

<https://www.nd.nl/geloof/geloof/1208503/waar-christenen-worden-vervolgd-lopen-ook-niet-gelovigen-geva>

LEES OOK: Explosieve groei van geweld tegen christenen in Afrika, stelt Open Doers.

LEES OOK: Christenen in Afrika hebben het zwaar. ‘Niemand zou mogen zeggen: ik wist het niet’